

VEILIGHEID IN JE GROEP

TRAINING VOOR LEERORKEST
NEDERLAND

11/2 EN 11/3 2023

BINNENKOMER

EEN BINNENKOMER, OOK WEL ENERGIZER GENOEMD,
GEBRUIKEN WE OM:

- EEN POSITIEVE SFEER TE CREËREN
 - MENSEN EVEN AAN ELKAAR TE LATEN WENNEN
 - DE ENERGIE IN DE RUIMTE OMHOOG TE KRIJGEN
-
- PERSOONLIJKE BINGO

WAT GAAN WE DOEN?

Wat wordt er verstaan onder pesten?

Wat is het verschil tussen pesten, plagen en een conflict?

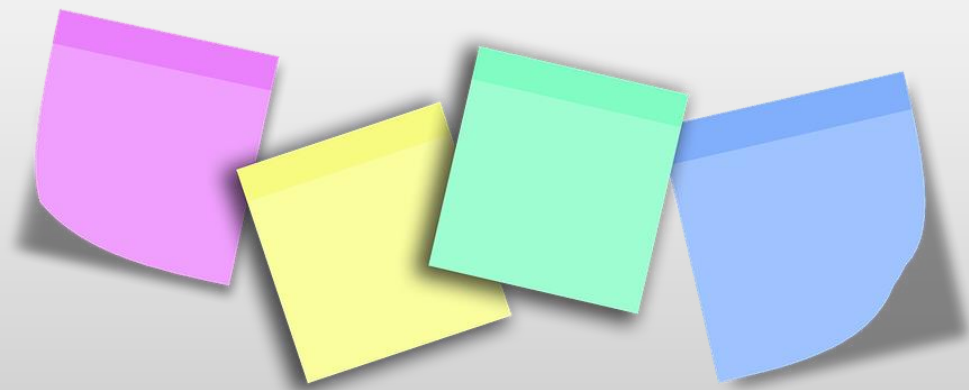
Wat gebeurt er in een groep en waarom?

Welke rol heb jij als docent?

Met welke handvatten kun jij pesten verminderen en zorgen voor meer veiligheid?

WAT VERSTA JIJ ONDER PESTEN?

SCHRIJF 2 VOORBEELDEN VAN
PESTGEDRAG UIT JE EIGEN
LESPRAKTIJK OP EEN POST IT

VOORBEELDEN....

Je wordt
buitengesloten

Niemand wil naast
je zitten

Er wordt niet naar
je geluisterd

Ze maken je
belachelijk

Je krijgt duwen en
porren

Ze maken grapjes
over je

Je wordt
uitgescholden

Je wordt bedreigd

Je wordt
uitgelachen

Ze maken je spullen
kapot/ ze pakken
je spullen af

Ze roddelen over je

Je wordt
opgewacht of
achtervolgd

Ze discrimineren je

Je wordt geslagen
of geschopt

Je wordt ongewenst
aangerakt

Je moet geld geven

Je moet stelen

Je moet erover
zwijgen

DEFINITIE VAN PESTEN

Pesten is **gewelddadig en meestal herhaald gedrag** van 1 of meer personen, met de bedoeling om de andere(n) te kwetsen. De schade kan psychologisch, seksueel, lichamelijk of sociaal zijn.

Wie wordt gepest, kan zich meestal niet verdedigen. Er is sprake van een **ongelijke (of als ongelijk ervaren) machtsverhouding** tussen diegene die pest en de gepeste.

5 VORMEN VAN PESTEN

1. Fysiek pesten

2. Verbaal pesten

3. Relationeel pesten

4. Cyberpesten

5. Seksueel pesten

FRAGMENT 1

SCHRIJF OP WAT JE DE KINDEREN EN
DE DOCENT ZIET DOEN

KENMERKEN POSITIEVE GROEP

De leden zijn eensgezind en gemotiveerd om groepsdoelen te halen

Groepsleden voelen zich medeverantwoordelijk voor de eigen groep

De leden tonen respect voor de mening en het karakter van een ander groepslid

Groepsleden zijn bereid tot samenwerking

EFFECTEN VAN EEN POSITIEVE GROEP

Hoog
leerrendement

Kinderen komen
met plezier naar
school

Conflicten
worden opgelost
en hebben geen
blijvend effect

Geen pestgedrag

Ontwikkeling van
positieve
zelfbeelden

Allerlei
activerende
werkvormen zijn
in te zetten

FRAGMENT 2

SCHRIJF OP WAT JE DE KINDEREN EN
DE DOCENT ZIET DOEN

KENMERKEN NEGATIEVE GROEP

Er is een continue strijd om het doel,
harmonie ontbreekt

Leden voelen zich niet
medeverantwoordelijk voor de groep

Leden tonen geen respect voor de mening
en het karakter van andere groepsleden

Bepaalde rollen ontbreken

EFFECTEN VAN EEN NEGATIEVE GROEP

Pesten

Ordeproblemen

Slechte
prestaties

Ineffectieve
lessen
(politieagent)

Ontwikkeling
negatieve
zelfbeelden

Geen fijne sfeer
in de groep

it takes A
→ VILLAGE
to RAISE a
↑ → child

INVESTEREN

Uit onderzoek blijkt dat **een goede relatie** met de docent voor leerlingen de belangrijkste factor is die zorgt voor een **gevoel van veiligheid**

Docenten vormen dan ook een belangrijk **socialisatiemodel**. Zij laten voortdurend in hun gedrag blijken dat zij geleid worden door hun eigen waarden en normen, overtuigingen en meningen.

Als docenten **positief sociaal gedrag voorleven**, beïnvloeden ze daarmee het gedrag van de leerlingen positief.

(Boulton e.a., 2009).

DE DOCENT DOET ERTOEG

Leerlingen vertonen meer zelfrespect en respect voor anderen als ze in de klas zitten bij warme docenten die **betrokken** zijn bij de leerling als persoon.

Ook blijkt dat voor de opbouw van een **goede relatie met een nieuwe groep** of een nieuwe leerling **de START** van doorslaggevend belang is.

Investeer stevig in het **leren kennen van je leerlingen** en de onderlinge relatie, verdiep je in hun persoonlijkheid en toon betrokkenheid

Laat zelf positief sociaal gedrag zien, wees een **rolmodel**

Laat iedere leerling in je groep voelen dat het **ertoe doet**, dat je het fijn vindt dat hij/zij er weer is vandaag!

SAMEN WERKEN

ONDERZOEK LAAT ZIEN DAT KINDEREN
ZICH **POSITIEVER ONTWIKKELEN**
INDIEN ZE DEEL UITMAKEN VAN EEN
GEMEENSCHAP, IN HET BIJZONDER
WANNEER ZE BINNEN DIE
GEMEENSCHAP HET GEVOEL HEBBEN
DAT ZE ERTOE DOEN.

Laat kinderen in **wisselende samenstellingen** samenwerken

Systemisch coöperatieve werkvormen in te zetten om **binding te stimuleren** zodat ze leren aandacht te hebben voor elkaar en voor hun gemeenschap te zorgen, er ontstaat een gevoel van **eigenaarschap**.

Omgangsafspraken maken

Samen taken bedenken en die samen verdelen

Als groep een presentatie **bedenken** voor een andere groep of hun docent

DE LEERLING DOET ERTOE

Uit onderzoek blijkt dat leerlingen actief medeverantwoordelijk maken een grote invloed heeft op hun gedrag.

Het creëren van verbondenheid met de gemeenschap voorkomt problemen.

Leerlingen moeten kunnen voelen dat het uitmaakt dat ze er zijn. ze hebben het nodig **'om nodig te zijn'**.

POSITIEVE BEKRACHTIGINGEN

Tegenover 1 negatieve opmerking is 10 keer zoveel **positiviteit** nodig

Leg de nadruk op wat **goed** gaat

Bevestig kinderen

Maak een opsteker (een compliment) **echt**

AFSPRAKEN IN DE GROEP

Er zijn regels in een groep, die zijn van de docent en van de school. Echter de afspraken maken we met elkaar. Je maakt met je leerlingen afspraken over hoe *wij willen dat we met elkaar omgaan*.

Deze afspraken hangen altijd in het lokaal, niet meer dan 5. Afspraken kunnen er ook vanaf gaan 'deze weten we nu wel'. Dit gedrag is dan vanzelfsprekend geworden. Zo blijven de afspraken gedurende het jaar onderwerp van gesprek en vormen ze een goed middel om gedrag bespreekbaar te maken in de groep.

HOE MAAK JE SAMEN AFSPRAKEN?

Geformuleerd in termen van “wij”

Zo kort mogelijke zinnen

Gebruik makend van werkwoorden zodat er meteen een actie/gedrag te herkennen is

Eenduidig geformuleerd

Positief gesteld, termen als ‘niet’ of ‘nooit’ worden vermeden

Een duidelijke gedragsverwachting omvattend

HOE KUN JIJ HANDELEN?

Zie wat er gebeurt of
zie wat er na het
incident gebeurt

Benoem wat je wel
hebt gezien

Welke emoties zijn er?
Benoem ze en laat
leerlingen mogelijk
eerst tot rust komen

Maak het
bespreekbaar!

Zorg dat het
onderling wordt
uitgesproken

Maak afspraken

Noteer het incident
voor jezelf en meld
het bij de
groepsleerkracht

VOORWAARDE 1:
EEN CONSEQUENTIE
DIE KAN LEIDEN TOT
VERANDERING VAN
GEDRAG

Relatie (de behoefte erbij te horen)

Autonomie (de behoefte zelf
verantwoordelijk te zijn en zelf keuzes te
maken)

Competentie (de behoefte iets te kunnen
en daarom gewaardeerd te worden)

(Stevens 1997)

VOORWAARDE 2: EIGENAARSCHAP

Corrigeren kan leiden tot gedragsverandering als het kind de consequentie als **zinvol** ervaart

Dat gebeurt vaak pas als de leerling mede-eigenaar wordt van het probleem en vervolgens zelf wil nadenken over de **oplossing** ervan

De docent moet dus tijd en energie steken om te zorgen voor **gedeeld eigenaarschap**. 'Hoe denk je het op te lossen?'

De consequentie zal dan in het licht komen te staan van **herstellen**

DANK DAT JIJ
ERBIJ WAS
VANDAAG!

